

Rapport Gemeentelijke Ombudsman

Hoegenaamd verkeerd geregistreerd

Gemeente Almere
Publieksdienst

25 maart 2009
RA0936013

Samenvatting

Een inwoner van Almere heeft een dubbele geslachtsnaam met een tussenvoegsel. Hij ontvangt regelmatig post van overheidsinstanties die zijn naam verkeerd schrijven. Navraag bij de gemeente leert hem dat het een en ander veroorzaakt wordt door de wijze waarop zijn naam in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) geregistreerd is. Hij beklagt zich bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, maar dat legt uit dat zijn naam correct geregistreerd staat. De instanties die het fout doen, die moet hij maar aanschrijven. De man vindt dat onbevredigend en wendt zich tot de ombudsman.

De ombudsman vraagt allereerst advies aan het landelijk adviesbureau van de Dienst Persoons- en Geoinformatie van de gemeente Amsterdam. Dat bevestigt de zienswijze van het ministerie.

De ombudsman overweegt dat de GBA in beginsel moet overeenstemmen met de feitelijke situatie. De digitale registratie behoort de werkelijkheid te volgen. Er is alle reden voor de gemeente Almere om zich bij het Rijk hard te blijven maken voor een oplossing.

De gemeente kan, afgezien van een provisorische oplossing, niets ondernemen om het systeem aan te passen. Hoewel de uitkomst voor deze klager onbevredigend is, valt de gemeente Almere in deze zaak geen verwijt te maken.

Oordeel

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Verzoek

Het verzoek tot onderzoek is op 29 november 2007 op het spreekuur ingediend en betreft de gemeente *Almere, Publieksdienst*.

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op:

- het registreren van een geslachtsnaam als voorvoegsel in de gemeentelijke basisadministratie.

Bevindingen

achtergrond van het verzoek

Verzoeker heeft een dubbele achternaam (hierna: geslachtsnaam) met een tussenvoegsel: A. A. Las van Bennekom. Het treft hem onaangenaam dat diverse overheidsinstanties hem op onjuiste wijze aanschrijven. De namen worden bijvoorbeeld omgedraaid, "Van Bennekom Las, of het eerste deel van zijn geslachtsnaam is met kleine letters geschreven (las Van Bennekom)". Ook is het regelmatig een probleem, bijvoorbeeld als hij naar een instantie belt met vragen, zijn naam in een registratie te vinden. De instanties zijn afnemers van de gemeentelijke basisadministratie (GBA). Verzoeker vindt de onjuiste adressering erg onaangenaam en doet navraag over de registratie bij de gemeente Almere.

Het blijkt dat zijn naam als volgt geregistreerd staat¹:

<u>Persoon:</u>	
[...]	
Voornamen	"A. A."
Voorvoegsels naam	"Las"
Geslachtsnaam	"van Bennekom"

De gemeente Almere laat verzoeker weten dat zijn naam op uitdraaien van de GBA wel goed wordt geregistreerd. Daarnaast kan de gemeente de registratie niet wijzigen: die is conform rijksregelgeving.

Verzoeker dient vervolgens, in 2003, een beklag in bij het Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Dat oordeelt dat de gemeente de naam van verzoeker juist geregistreerd heeft, ook al is het niet conform de feitelijke gang van zaken. De GBA heeft als doel om aan instanties gegevens te verstrekken die deze nodig hebben voor de uitoefening van publiekrechtelijke taken. Dit gaat langs de geautomatiseerde weg. Het is daarom noodzakelijk dat alle gemeenten en instanties werken met dezelfde gegevens met dezelfde vorm en inhoud. Daarom geeft het "Logisch Ontwerp" een nauwkeurige invulinstructie. Hierin staat exact hoe namen geregistreerd moeten worden. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van landelijk vastgestelde tabellen, waaronder een voorvoegseltabel. "Las", het eerste deel van de geslachtsnaam van verzoeker, komt ook voor in de voorvoegseltabel. Hoewel de registratie als voorvoegsel juist wordt geacht, erkent het Agentschap dat een en ander niet de schoonheidsprijs verdient. In de toekomst wordt het probleem wellicht opgelost in het kader van het project "Modernisering GBA". Heeft verzoeker problemen met de adressering door instanties, dan moet hij zich tot de betreffende instantie wenden, aldus het Agentschap.

Verzoeker vindt het nog steeds onbevredigend dat zijn eerste geslachtsnaam als voorvoegsel is geregistreerd en gaat naar de ombudsman. Hij toont drie brieven van overheidsinstanties waarin zijn naam onjuist is weergegeven.

¹ In rapporten van de ombudsman worden herkenbare persoonlijke gegevens altijd weggelaten. Omdat in deze zaak de herkenbare persoonlijke gegevens onderwerp van het onderzoek zijn, heeft verzoeker erin toegestemd zijn naam in het rapport te vermelden.

onderzoek

De ombudsman doet allereerst in het kader van een verkennend onderzoek, navraag bij het landelijk adviesbureau van Dienst Persoons- en Geo-informatie in Amsterdam. De eerste reactie is dat het eerste deel van de naam van verzoeker geen voorvoegsel is maar een geslachtsnaam. Verder is de situatie zoals hiervoor beschreven. Het Logisch Ontwerp schrijft voor dat als een deel van de geslachtsnaam in de voorvoegseltabel voorkomt, deze gescheiden van de rest van de geslachtsnaam, met een spatie, moet worden vermeld.

Het probleem doet zich alleen voor als de eerste geslachtsnaam ook voorkomt als voorvoegsel en derhalve in de voorvoegseltabel is opgenomen. Niettemin komt de naam van verzoeker regelmatig voor en is er ook zeker een andere dubbele naam (Don Griot) waarbij dit probleem zich voordoet. Lotgenoten van verzoeker hebben zich er niet over beklaagd. De dienst erkent dat burgers last van de onjuiste weergave van de naam kunnen hebben als zij verkeerd worden aangeschreven of als zij door de wijze van registratie niet meer zijn terug te vinden.

Er is wel een oplossing voor, waardoor de naam in zijn geheel als geslachtsnaam geregistreerd wordt. Dit gaat echter tegen de bijhoudingsvoorschriften in. En, als verzoeker verhuist, gaat het weer mis.

Het adviesbureau doet navraag bij het Agentschap te Den Haag. De laatste geeft aan dat de weergave in de gemeentelijke basisadministratie niet tot problemen zou moeten leiden, omdat het voorvoegsel onderdeel blijft van de geslachtsnaam. Vanwege technische eisen binnen de gemeentelijke basisadministratie is deze echter niet als een geheel opgeslagen, maar in onderdelen. Wordt de naam in een document gebruikt, dan wordt deze weergegeven als een geheel, zoals in het paspoort van verzoeker. Een andere interpretatie is er niet. Het Agentschap vermoedt dat het overgrote deel van de adressering vlekkeloos verloopt. Bij het weergeven van de naam in documenten of op enveloppen dient er rekening mee te worden gehouden dat de geslachtsnaam als een geheel wordt gepresenteerd. Het is thans nog niet duidelijk of de voorgenomde werkwijze in de toekomst verandert.

De ombudsman ziet in het voorgaande aanleiding om bij de dienst in Amsterdam te bekijken hoe de naam is geregistreerd en in het bijzonder welke gegevens afnemers van de GBA ontvangen. De hiervoor weergegeven tabel toont hoe ook afnemers de persoonslijst van een burger ontvangen.

Het komt de ombudsman voor dat de afnemers niet klip en klaar uit deze gegevens kunnen maken:

- dat "Las" in het geval van verzoeker geen voorvoegsel is; en meer secundair
- dat het voorvoegsel zoals de overheid stelt onderdeel is van de geslachtsnaam.

reactie Publieksdienst van Almere

Er is diverse malen contact geweest tussen de gemeente, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en verzoeker. In het verleden is herhaaldelijk uitgelegd dat de inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie met de registratie "Las" in de voorvoegseltabel en "van Bennekom" als geslachtsnaam de enige juiste manier van registreren is. Het geautomatiseerde systeem van de overheid biedt geen enkele mogelijkheid dit op enig andere wijze te doen. Ook de bevindingen die uit het onderzoek van de ombudsman naar voren komen bevestigen deze werkwijze.

De medewerkers van de gemeente Almere zijn op de hoogte van de problemen die door deze wijze van registratie worden veroorzaakt, maar zijn niet bij machte dit te veranderen. Deze besluitvorming dient op landelijk niveau plaats te vinden. Wel hebben vertegenwoordigers van de verschillende gemeenten met meer dan 100.000 inwoners het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervan op de hoogte gesteld en een oplossing gevraagd. Zij, en vanzelfsprekend ook de medewerkers van de Gemeente Almere, hopen dat de regelgeving en de wijze van registratie in de toekomst kan worden aangepast.

nadere ontwikkelingen

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties laat in juli 2008 weten enkele nadere onderzoeken te laten doen naar het programma GBA voordat zij een beslissing neemt over de voortgang van het programma modernisering GBA. Tot die tijd vindt geen verdere uitvoering van het programma modernisering GBA plaats.

reacties op bevindingen

Het resultaat van het onderzoek is als verslag van bevindingen naar verzoeker en naar de gemeente Almere gestuurd teneinde een nadere reactie mogelijk te maken. Eveneens is het ter kennisneming gestuurd naar de Dienst Persoons- en Geo-informatie te Amsterdam. Deze dienst liet weten geen opmerkingen te hebben.

Verzoekers reactie en die van Almere zijn, voor zover relevant in het verslag verwerkt.

Behoorlijkheidsvereisten

De ombudsman toetst de gedragingen van gemeentelijke instanties aan behoorlijkheidsvereisten. In dit onderzoek is getoetst aan het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

Overwegingen

Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dat betekent dat slordigheden worden vermeden en fouten zo snel mogelijk worden hersteld.

In dit geval betekent dat, dat de naam van verzoeker in de gemeentelijke basisadministratie correct wordt geregistreerd en wel zodanig dat de registratie klip en klaar is en niet voor meerdere uitleg vatbaar. Dit klemt te meer, nu andere instanties gebruik maken van gegevens uit de gemeentelijke basisadministratie. Een juiste weergave van een naam maakt dat een persoon zich aangesproken voelt.² Maar niet alleen is een onjuiste weergave of registratie voor een persoon uit dat oogpunt onaangenaam. De juiste weergave draagt er ook aan bij dat brieven aankomen bij de juiste persoon en dat een burger, bijvoorbeeld als hij een instantie belt met vragen, in een registratie gemakkelijk is te traceren.

Vast staat dat verzoeker regelmatig door overheidsinstanties op een onjuiste wijze aangeschreven wordt.

Niet bestreden wordt dat verzoekers achternaam bestaat uit twee geslachtsnamen. Het eerste deel van zijn geslachtsnaam staat geregistreerd als voorvoegsel en daarmee niet conform de feitelijke situatie. De digitale registratie hoort de werkelijkheid te volgen en niet andersom. Vastgesteld moet worden dat ook alle overheden die bij deze zaak betrokken zijn, niet gelukkig zijn met de gang van zaken.

Terecht hebben grotere gemeenten aandacht voor het probleem gevraagd bij de Minister van Binnenlandse Zaken. Te meer nu de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie voor onbepaalde tijd is uitgesteld, is er alle reden voor dat de gemeente Almere zich bij het Rijk hard blijft maken voor een oplossing. Deze inspanningsverplichting blijft onverkort bestaan.

Voor wat betreft het oordeel in deze zaak moet worden vastgesteld dat de gemeente, afgezien van een provisorische oplossing, niet zelf het systeem kan aanpassen. Hoewel de uitkomst voor verzoeker onbevredigend is, kan de gemeente hiervan geen verwijt worden gemaakt.

² Zie ook het rapport 2007/288 over de registratie van een voornaam op www.nationaleombudsman.nl

Rapportnummer: RA0936013
Datum : 25 maart 2009
Pagina : 5/5

Oordeel

De onderzochte gedraging is behoorlijk.